

Lõuna-Eesti piirkondliku komisjoni protokoll

21.11.2016

Tartu

Osalejad: Priidu Ristkok (Rahandusministeerium), Andres Kõiv (Võru maavanem), Reno Laidre (Tartu maavanem), Margus Lepik (Valga maavanem), Rivo Noorkõiv (OÜ Geomedia), Erich Palm (Viljandi maavanem), Veiko Sepp (Tartu Ülikool), Georg Sootla (Tallinna Ülikool), Viktor Svjatõšev (Jõgeva maavanem), Igor Taro (Põlva maavanem), Väino Tõemets (Rahandusministeerium), Ave Viks (Rahandusministeerium)

Kutsutud: Sulev Valner (Rahandusministeerium), Tõnu Vesi (Tartu Maavalitsus)

Protokollis: Kaie Kungas (Rahandusministeerium)

Päevakord:

1. Ülevaade maakondade ühinemisläbirääkimiste hetkeseisust.

Priidu Ristkok juhatas koosoleku sisse ja tegi ülevaate muudatustest valitsuses ning valdkonda puudutavatest kokkulepetest koalitsioonilepingus.

1. Ülevaade maakondade ühinemisläbirääkimiste hetkeseisust

Tartu maakond

Reno Laidre esitas ülevaate Tartu maakonna läbirääkimistest. Elva piirkonna läbirääkimistes on ühinemisleping avalikustatud ja elanike küsitlus läbi viidud. Uue omavalitsuse nimeks saab Elva vald. Tartu, Laeva ja Piirissaare valla ühinemisleping on avalikustatud, nime ettepanekuna on Tartu vald. Alatskivi, Vara ja Peipsiääre vald lõpetasid läbirääkimised Kallaste linnaga ja jätkavad kolmekesi kuigi ei täida seaduses sätestatud miinimumkriteeriumi. Kolme valla ühinemisleping on avalikustatud, nime ettepanekuna Peipsi vald. Mäksa, Võnnu ja Haaslava valla ühinemisleping on samuti avalikustatud. Võimalik on Meeksi valla külade ühinemine piirkonnaga. Tähtvere vallavolikogu otsustas elanike arvamuse küsitluse järgselt jätkata läbirääkimisi vaid Tartu linnaga. Tartu linn ei ole Tähtvere valla ettepanekule veel vastanud, plaanide kohaselt on ettepanek arutlusel 8. detsembril toimuval volikogu koosolekul. Tartu linna nõustumisel ühinemisläbirääkimistega volikogude algatatud etapis lõpuni ei jõutaks. Luunja vald ei osale üheski läbirääkimises. Nõo ja Kambja on vastastikku nõustunud läbirääkimistega, kuid sisuliselt läbirääkimisi ei toimu.

Priidu Ristkok võttis kokku, et Kallaste osas ei ole valitsusel ühinemissuuna valikut, sest linn on ümbritsetud Alatskivi valla territooriumiga. Teiste omavalitsuste osas on alternatiivseid võimalusi.

Komisjoni liikmed tutvusid eksperthinnanguga Nõo ja Kambja osas. Nõo valla mitmed kandidid on Elva suunalise liikumisega, suunda toetab ka ühistranspordi olemasolu. Mõlemal vallal on liikumine ja seosed ka maakonnakeskusega ehk Tartu linnaga, kuid ühendamine Tartu linnaga ei ole piiri puudumise tõttu ilma teisi omavalitsusi kaasamata võimalik.

Priidu Ristkok rõhutas, et otsuse tegemisel tuleb arvestada, et ei ühendata vaid olemasolevate nt keskusomavalitsustega vaid uute juba ühinenud ja pindalalt suuremate omavalitsustega. Edasiste otsuste ja ettepanekute tegemiseks oleks hea teada Tartu linnavolikogu vastust Tähtvere valla esitatud ettepanekule.

Valga maakond

Margus Lepik tõi välja, et Valga linna algatatud ühinemispirkonnas toimub reedel 25. novembril ühine volikogude istung ühinemistaotluse kinnitamiseks. Nimeks saab Valga vald. Otepää ja Sangaste valla läbirääkimised sujuvad. Puka valla elanikud on volikogu otsustega ja elanike küsitluse läbiviimisega rahulolematud. Puka vald on nõustumas Meegaste küla 4-5 krundi üleandmisega Otepää vallale.

Viljandi maakond

Erich Palm tõi välja, et kuigi maakonnas viiakse läbi elanike küsitlusi ja avalikustatakse lepinguid ei ole volikogud kõikjal lepinguid lõpuni läbi arutanud, valinud välja omavalitsuse nime ja tulevast keskust. Seetõttu ei pruugi volikogud välja töötatud ühinemislepingutega nõustuda ja ühinemisotsuseid kinnitada.

Ave Viks vastas, et omavalitsuse nime võib volikogu otsustada ka pärast ühinemislepingu avalikustamist ja elanike arvamuse väljaselgitamist. Ühinemislepingu avalikustamine ei pea olema volikogu otsus, avalikustamist võib korraldada valla- või linnavalitsus, kuid soovitatav on, et volikogu on avalikustamise eelselt ühinemislepingut arutanud ja põhimõtteliselt nõustunud.

Jõgeva maakond

Viktor Svjatõšev tõi välja, et ühinemislepingud on valminud kolmes piirkonnas. Tabivere valla eksperthinnang ühtib valla elanike üldise meelsusega. Pala vald ei osale endiselt üheski läbirääkimises. Jõgeva vald võib viimasel hetkel läbirääkimised katkestada.

Piirkondlik komisjon jõudis seisukohani, et kui Jõgeva vald lõpetab läbirääkimised, kuid Jõgeva linn ning Palamuse ja Torma vald otsustavad taotleda ühinemist, siis Jõgeva vald, kui kriteeriumit mittetäitev omavalitsus, ühendatakse piirkonnaga Vabariigi Valitsuse algatatud etapis.

Põlva maakond

Igor Taro tõi välja, et Räpina, Meeksi, Värska, Mikitamäe ja Värska piirkonnas viidi läbi elanike küsitlus. Meeksi ja Värska vallas mõningase hääle ülekaaluga ei toetatud ühinemist. Piirkonna ühinemisleping on väga detailne ja läbirääkimised on olnud põhjalikud. Põlva piirkonna küsitlus toimub detsembri alguses. Kõlleste, Kanepi ja Valgjärve ühinemisleping on valmis, kriteeriumi täitmisest jääb puudu u 130 elaniku ning soovitakse saada erandit. Piirkondade osas otsuste tegemisel peab vaatama elanike arvu trende, sh kas tegemist on kasvava või kahaneva elanike arvuga piirkonnaga.

Veiko Sepp rõhutas, et komisjon peab arvamustes tagama pikaajalise vaate jättes kõrvale ka omavalitsusjuhtide omavahelised suhted.

Sulev Valner lisas, et otsuste tegemisel peab lähtuma piirkonna konkurentsivõime tõstmise võimalustest.

Võru maakond

Andres Kõiv tõi välja, et Haanja, Rõuge, Varstu, Mõniste ja Misso vald on jõudnud kokkuleppele nime osas – Haanjamaa – ja tulemas on elanike küsitlus. Urvaste ja Antsla piirkonna elanike küsitlus toimub detsembri alguses. Meremäe vald ei ole elanike küsitlust läbi viinud, otsustatakse detsembri volikogus. Küsitlus toimuks sellisel juhul järgmise aasta alguses.

Priidu Ristkok palus komisjoni koosolekute vahepealsel perioodil hoida liikmeid kursis omavalitsuste volikogudes tehtavatest otsustest.

Komisjon otsustas:

1. Järgmisel koosolekul võtta päevakorda piirkondliku komisjoni poolsete arvamuste andmise ettevalmistus Vabariigi Valitsuse algatatud etapis ettepanekute tegemise ja erandi kohaldamise põhjendatuse kohta.
2. Järgmine koosolek toimub 21. detsembril kell 11.00 Tartus. Jaanuari koosolek toimub 9. jaanuaril kell 11.00 Põlvas.

(allkirjastatud digitaalselt)

Priidu Ristkok
Komisjoni esimees